

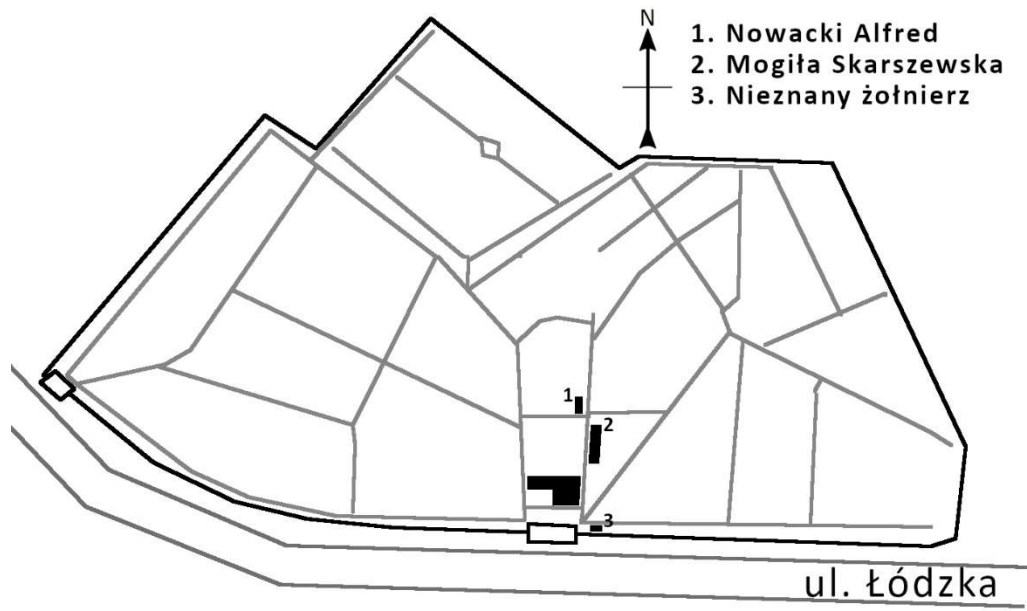
Karta ewidencyjna obiektu grobownictwa wojennego

Gmina: **KALISZ**

Nr ewidencyjny: **3061011_4**

Rodzaj obiektu ¹	Nazwa obiektu	Miejscowość
GRÓB INDYWIDUALNY	GRÓB ŻOŁNIERZA AK ALFREDA NOWACKIEGO	KALISZ
Zdjęcie – widok ogólny	Kategoria	II wojna światowa
Adres województwo / powiat / gmina	WIELKOPOLSKIE / KALISZ	
ulica / lokalizacja opisowa	CMENTARZ TYNIECKI ul. Łódzka 106	
Właściciel / zarządca terenu / działka nr	Parafia Rzymskokatolicka p.w. Wniebowzięcia NMP – Narodowe Sanktuarium Świętego Józefa/ 306101_1.0057.1/2	
Kwaterna, rząd / ewent. lokalizacja opisowa	Sektor 3G, rząd A, numer 1 / 51°45'14.3"N 18°07'18.4"E (51.753972, 18.121778)	
Podstawowa informacja o pochowanych	ŻOŁNIERZ AK Nowacki Alfred	
Datowanie	6.04.1945 r.	
Forma ochrony	GRÓB WOJENNY Cmentarz wpisany do Gminnej Ewidencji Zabytków	
Wymiary (szer., głęb., wys.)	129,5 cm x 254 cm x 91 cm	
Material	Granit, lastryko, beton	

¹ cmentarz wojenny / kwaterna wojenna / mogiła zbiorowa / grób indywidualny....

Szkic sytuacyjny		Opis obiektu i inskrypcje	
		Klasyczny granitowy nagrobek na lastrykowym fundamencie, otoczony chodnikiem z kostki granitowej z betonowym krawężnikiem. Grób o wymiarach (szer. x dł. x wys., w cm) – fundament: 100,5 x 215 x 6; cokół: 80 x 180,5 x 22,5, pozioma płyta wierzchnia o długości 160; poprzeczna belka pod pionową tablicą: 96 x 25, 2 x 8,5, podstawa pod pionową tablicą: 49,5 x 12 x 4, pionowa tablica inskrypcyjna: 70,5 x 6,5 x 50. Nagrobek otoczony kostką granitową: 129,5 x 254. --- Inskrypcja: Ś. P. ALFRED NOWACKI pseud. „Piąty” ur. 13.10.1896 r. Rozstrzelany przez Gestapo w lasach Skarszewskich dn. 19.1.1945 r. CZEŚĆ BOJOWNIKOWI O WOLNOŚĆ KOCHANEMU MĘŻOWI ŻONA I PRZYJACIELE -	
Stan zachowania i najważniejsze postulaty konserwatorskie		Bibliografia	Dane dot. osób pochowanych, okoliczności śmierci, pierwotnego miejsca pochówku; historia obiektu itp.
Stan grobu – bardzo dobry.		Baza IPN Straty.pl. <i>Alfred Nowacki</i> (https://pl.wikipedia.org/wiki/Alfred-Nowacki, data dostępu: 12.03.2024 r.). <i>Alfred Nowacki – niemiecki przedsiębiorca, bohater polskiego podziemia</i>, https://kalisz.naszemiasto.pl (dostęp: 12.03.2024 r.). <i>„Dla Niemców było to wydarzenie szokujące”, czyli jak obywatel Niemiec został ważną postacią w strukturach AK</i>, https://niezlomni.com (dostęp: 12.03.2024 r.).	Nowacki Alfred – pseud. „Piąty”, „Kapitan Nemo”, „Kwatermistrz”. Ur. 13.10.1896 r. w Łodzi, syn Teofila i Emmy z d. Erb (z pochodzenia Niemki); fabrykat, właściciel fabryki zup, kisieli i przypraw w Winiarach. Podczas II wojny światowej żołnierz Armii Krajowej, uwięziony przez Niemców podczas masowych aresztowań 2 i 3.03.1944 r., skazany na karę śmierci, rozstrzelany w lesie skarszewskim 19.01.1945 r.; 6.04.1945 r. ekshumowany na Cmentarz Tyniecki w Kaliszu.
		Załączniki	
Dokumentacja fotograficzna – stan na 1.03.2023 r. – w wersji elektronicznej.			
Opracowanie karty ewidencyjnej (autor, data, podpis):		Sławomir Józefiak, 14.03.2024 r.	